

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε (Π.Ο.Σ.Ε. Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.)

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 196-198
114 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. : 210-6440873
FAX : 210-6454223
SITE: www.poseypexode.gr
E-MAIL: info@poseypexode.gr

Αθήνα, 23-04-2012
Αρ. Πρωτ. : 57

Συνάδελφοι,

Σας στέλνουμε για ενημέρωσή σας τον **N.4070/2012 (τεύχος Α, αρ. ΦΕΚ 82)** που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή και αφορά, μεταξύ άλλων, στην τροποποίηση του κώδικα αναγκαστικών απαλλοτριώσεων καθώς και ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση στρεβλώσεων του ισχύοντος νόμου για τα Δημόσια Έργα (**Μέρος Δ, Κεφ. Α και Β, άρθρα 123-137**).

Οι παραπάνω ρυθμίσεις αποτέλεσαν μερικούς από τους διεκδικητικούς στόχους της Ομοσπονδίας μας τα τελευταία χρόνια, αφού με την αποδοχή τους το **Ελληνικό Δημόσιο** θα εξοικονομήσει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ και θα σταματήσουν επιτέλους οι αβάσιμες και ουσιαστικά απαράδεκτες διεκδικήσεις των αναδόχων για πληρωμή εικονικών εργασιών, καθώς και ο καθορισμός υπέρογκων αποζημιώσεων για τις απαλλοτριώσεις που προωθούν διάφορα κυκλώματα που εμπλέκονται στις διαδικασίες καθορισμού τους.

Η Π.Ο.Σ.Ε.Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. από τις αρχές του 2010 είχε καταθέσει επεξεργασμένες και τεκμηριωμένες προτάσεις τόσο για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου των απαλλοτριώσεων (το σύνολο σχεδόν των προτάσεων έγινε αποδεκτό) όσο και για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου μελετών και έργων (μέρος μόνο των προτάσεων περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο νόμο, άρθρα 133-137, και αφορούν κυρίως στο κρίσιμο θέμα της αυτοδίκαιης έγκρισης των επιμετρήσεων).

Η Ομοσπονδία μας θα συνεχίσει τις προσπάθειές της μετά τις εκλογές για την ολοκλήρωση των αλλαγών του θεσμικού πλαισίου για τα έργα και τις μελέτες, αλλά και για τις αναγκαίες οργανωτικές αλλαγές στη δομή της Γ.Γ.Δ.Ε. με έναν νέο οργανισμό που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες διαχείρισης των έργων.

Ολόκληρος ο νόμος είναι αναρτημένος στο site της Π.Ο.Σ.Ε.Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. στην ενότητα «Νομοθεσία», υποενότητα «Δημοσίων Έργων & Μελετών».

Ο Πρόεδρος

Κουτσάκης Ιωάννης

Ο Γεν. Γραμματέας

Τρίφτης Γεώργιος

της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (ΟΣΕ)». Η διάταξη αυτή ισχύει για τους εργαζόμενους στην ανωτέρω εταιρεία, υπό την προϋπόθεση ότι κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της διάταξης της παραγράφου 10 του άρθρου 1 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 268), παρείχαν την εργασία τους στο αντικείμενο του κλάδου στον οποίο ανήκουν, που διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.»

Άρθρο 121

Τροποποιήσεις – Προσθήκες στο ν. 3920/2011 (Α' 33)

1. Η δεύτερη πρόταση της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά όσον αφορά την ανάπτυξη και επέκταση του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου και ΤΡΑΜ στην Περιφέρεια Αττικής ο σχεδιασμός των σχετικών έργων εκπονείται από τον ΟΑΣΑ και η μελέτη και εκτέλεση γίνεται από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.. Επίσης η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. από την δημοσίευση του παρόντος νόμου υπεισέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση στις αρμοδιότητες και τα δικαιώματα του Κυρίου του Έργου και της αναθέτουσας Αρχής, σε όλες τις διαδικασίες για την σύναψη οποιασδήποτε μορφής και είδους σύμβασης κατόπιν διαγωνισμού, που βρίσκεται σε εξέλιξη και προκηρύχθηκε από τις εταιρείες ΤΡΑΜ Α.Ε. και ΗΣΑΠ Α.Ε., οι οποίες αφορούν την υλοποίηση της ανάπτυξης και επέκτασης των αντίστοιχων δικτύων. Οι συμβάσεις μελετών ή έργων ή προμηθειών των εταιρειών ΤΡΑΜ Α.Ε. και ΗΣΑΠ Α.Ε., που βρίσκονται σε εξέλιξη, θα ολοκληρωθούν, θα παραληφθούν, και θα εκκαθαριστούν από την ΣΤΑΣΥ Α.Ε. στην οποία απορροφήθηκαν οι ανωτέρω ανώνυμες εταιρείες.»

2. Η περίπτωση η' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο σχεδιασμός σταθμών μετεπιβίβασης μεταξύ των δημόσιων συγκοινωνιακών μέσων, καθώς και μεταξύ ιδιωτικών επιβατικών αυτοκινήτων και δημόσιων μέσων μεταφοράς, ενώ τα αντίστοιχα έργα μελετώνται και εκτελούνται από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.».

3. Στο τέλος της περίπτωσης ιε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 και μετά τις λέξεις «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.», προστίθεται η φράση: «και οι οποίες μελέτες και προμήθειες των οχημάτων σταθερής τροχιάς διενεργούνται από την εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.».

4. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«δ. συντήρηση, επισκευή, χρησιμοποίηση και αξιοποίηση του τροχαίου και λοιπού υλικού τους σε συμφωνία με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και».

5. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«στ. Αναφορικά με τα έργα που εκτελεί η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. για λογαριασμό του ΟΑΣΑ, η ΣΤΑΣΥ Α.Ε. θα συμπράττει σε όλα τα στάδια παραλαβής με συμμετοχή εκπροσώπων της στις αντίστοιχες επιτροπές.»

Άρθρο 122

Η παρ. 20 άρθρου 14Α του ν. 3429/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3913/2011, τροποποιείται ως ακολούθως:

«Για χρονικό διάστημα σαράντα οκτώ (48) μηνών από

της δημοσίευσής της αποφάσεως του Εφετείου περί θέσεως της επιχείρησης σε ειδική εκκαθάριση, αναστέλλεται προσωρινά κάθε μέτρο, εκκρεμές ή όχι, ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της επιχείρησης, καθώς και η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εναντίον της.»

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ

Άρθρο 123

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, για την εκτέλεση έργων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τα οποία εντάσσονται στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε), η απαλλοτρίωση των αναγκών ακινήτων κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κατά περίπτωση, αποστέλλει στο Υπουργείο Οικονομικών και στο αρμόδιο εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργείο αντίγραφο της απαλλοτριωτικής πράξης και δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα. Τα ίδια στοιχεία αποστέλλονται επίσης στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας για τη διερεύνηση δικαιωμάτων του Δημοσίου σε ακίνητα που φέρονται ως ιδιωτικά ή διεκδικούνται από ιδιώτες και εμπίπτουν στο καθεστώς προστασίας του ν. 3208/2003 (Α' 303). Προς τούτο συντάσσεται σχετική έκθεση εντός τριών (3) μηνών από τη διαβίβαση των παραπάνω κτηματολογικών στοιχείων και κοινοποιείται αυτή υποχρεωτικά στην Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία και στον βαρυνόμενο με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης.»

3. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το τίμημα της εξαγοράς καθορίζεται, κατ' ανώτατο όριο, ή από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 15, ή από Ανεξάρτητο Πιστοποιημένο Εκτιμητή.»

Άρθρο 124

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε επείγουσες περιπτώσεις, οι οποίες αιτιολογούνται επαρκώς από τον φορέα εκτέλεσης του έργου, η απαλλοτρίωση μπορεί να κηρύσσεται με απλό διάγραμμα οριζοντιογραφίας, κλίμακα ανάλογης προς την πυκνότητα των ακινήτων, επί του οποίου δέον να εμφανίζεται, ευκρινώς και με σχετική ακρίβεια, το όριο της απαλλοτρίωσης και να έχει υπολογισθεί το συνολικό εμβαδό της απαλλοτριούμενης έκτασης. Στην περίπτωση αυτή, το κτηματολογικό διάγραμμα και ο πίνακας ιδιοκτησιών πρέπει να

συντάσσονται και εγκρίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία που πρότείνει την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, εντός εννέα (9) μηνών από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, άλλως η απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδίκαια.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το κτηματολογικό διάγραμμα και ο πίνακας συντάσσονται υποχρεωτικά με βάση τις τελευταίες αποτυπώσεις των ιδιοκτησιών από δημόσια αρχή, εφόσον υφίστανται και εκτός των άλλων αποτυπώνουν και τα τμήματα των ιδιοκτησιών που μένουν εκτός απαλλοτρίωσης, σε ικανή επιφάνεια, ώστε να διευκολύνεται ο καθορισμός της μείωσης της αξίας ή η ωφέλεια αυτών από την απαλλοτρίωση και τις επιπτώσεις του έργου.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης απαιτείται επίσης, σε κάθε περίπτωση, ανακοίνωση της Υπηρεσίας ή του Φορέα που ζητεί την απαλλοτρίωση, στην οποία αναφέρεται ο σκοπός αυτής και προσδιορίζεται η απαλλοτριωτέα έκταση ως προς τα όρια της επί οριζοντιογραφικού διαγράμματος σε ανάλογη κλίμακα με την πυκνότητα των ιδιοκτησιών, ευθύς ως οριστικοποιηθεί το εύρος της ζώνης κατάληψης του έργου. Με την ανακοίνωση, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να προβούν σε προσφορά ή υπόδειξη καταλλήλων για τον σκοπό της απαλλοτρίωσης ακινήτων».

4. Στο τέλος του άρθρου 4 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το εύρος της απαλλοτριούμενης έκτασης προσδιορίζεται από τις οριογραμμές της απαλλοτρίωσης και περιλαμβάνει όλα τα ιδιωτικά ακίνητα που βρίσκονται εντός αυτής, είτε έχουν εξ αρχής καταγραφεί ως ιδιωτικά και αποζημιούμενα στον οικείο κτηματολογικό πίνακα και το διάγραμμα της κήρυξης είτε διαπιστωθεί η ιδιότητά τους ως ιδιωτικών, μεταγενέστερα της κήρυξης και καταγραφούν ως αποζημιούμενα σε διορθωτικό κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα, μέχρι την κατάληψη αυτών και σε κάθε περίπτωση εντός τεσσάρων (4) ετών από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ύστερα από υποβολή αιτήματος παντός ενδιαφερομένου.»

Άρθρο 125

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α' 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α' 18), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτεί το αρμόδιο για την κήρυξη της απαλλοτριώσεως όργανο, να προβαίνει στην κήρυξη απαλλοτριώσεων για την εκτέλεση του έργου, στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού.»

2. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α' 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α' 18), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η απόφαση του Εφετείου με την οποία παρέχεται η άδεια προσωρινής κατάληψης και καθορίζεται η εύλογη αποζημίωση δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο και δεν παράγει δεδικασμένο ως προς τον καθορισμό του ύψους της πλήρους αποζημίωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20.»

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α' 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του

ν. 2985/2002 (Α' 18), προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια, ως εξής:

«Με την απόφαση του Εφετείου διατάσσεται ταυτόχρονα η αποβολή του κατόχου από το ακίνητο, με τον όρο της κατάθεσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατά την προηγούμενη παράγραφο 3, του ευλόγου τμήματος της αποζημίωσης. Η απόφαση δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α' 17), που προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α' 18), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης, πριν από την κατάληψη του ακινήτου με τις παραπάνω προϋποθέσεις, προβαίνει υποχρεωτικά στην έκδοση υπέρ του δικαιούχου, ειδικού ομολόγου διαρκείας όχι μεγαλύτερης των δεκαοκτώ (18) μηνών, για το υπόλοιπο της αποζημίωσης αυτής ή στην ισόποση παρακατάθεση αυτής υπέρ του δικαιούχου με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που εκδίδεται το ειδικό ομόλογο.»

Άρθρο 126

1. Η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών, τον καταθέτη της αποζημίωσης σχετικά με την έκδοση εντάλματος πληρωμής και την είσπραξη αποζημίωσης από αναγκαστική απαλλοτρίωση.»

2. Στο άρθρο 8 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Μετά την παρέλευση δεκαετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υποχρεούται να επιστρέψει άμεσα στον καταθέτη τα τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα του συσταθέντος γραμματίου παρακαταθήκης, με εξαίρεση εκείνα για τα οποία συντρέχουν οι λόγοι διακοπής της παραγραφής και είναι ενήμερο το Τ.Π.Δ. ή ο υπόχρεος προς καταβολή της αποζημίωσης. Προς τούτο ο καταθέτης γνωστοποιεί στο Τ.Π.Δ. είτε τον οικείο λογαριασμό του, είτε ζητεί τη σύσταση νέου γραμματίου παρακαταθήκης για την αποπληρωμή άλλων απαλλοτριώσεων αρμοδιότητας του υπό όρους και προϋποθέσεις που κανονίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Εφόσον η αξίωση του ιδιοκτήτη δεν έχει παραγραφεί, κατά το άρθρο 10, αυτός στρέφεται κατά του υπόχρεου προς πληρωμή. Από την κοινοποίηση σχετικής εκτελεστής απόφασης, ο δικαιούχος της απαλλοτρίωσης δικαιούται τόκων υπερημερίας, μέχρι την εξόφληση.»

3. Στο άρθρο 9 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται, μετά την παράγραφο 4, νέα παράγραφος 5, ως εξής:

«Όταν η εκτέλεση δημοσίων έργων επισπεύδεται από το δημόσιο, η αποβολή των εγκατεστημένων στα ακίνητα διατάσσεται οριστικά και τελεσίδικα με την απόφαση καθορισμού της προσωρινής αποζημίωσης, υπό τον όρο της προηγούμενης συντέλεσής της, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται σχετικό αίτημα από το δημόσιο, με την αίτηση καθορισμού της αποζημίωσης ή και με τις προτάσεις του που κατατίθενται στην περίπτωση αυτή δύο (2) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν τη δικάσιμο.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αξίωση για την είσπραξη της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά παραγράφεται μετά την παρέλευση οκταετίας από την αποδεδειγμένη κατάληψη του απαλλοτριωθέντος ακινήτου και σε κάθε περίπτωση μετά την παρέλευση δεκαετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Εάν η οριστική αποζημίωση καθορισθεί μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης και την κατάληψη του ακινήτου, η αξίωση για την είσπραξη της τυχόν διαφοράς μεταξύ οριστικής και προσωρινής αποζημίωσης παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης που καθορίζει την οριστική τιμή.»

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν η απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης ακυρωθεί δικαστικώς ή ανακληθεί διοικητικώς ως παράνομη ή έχουν καταληφθεί τα απαλλοτριούμενα ακίνητα με τη διαδικασία της επίταξης, επιτρέπεται η κήρυξη απαλλοτρίωσης του ίδιου ακινήτου και για τον ίδιο σκοπό, με τις νόμιμες προϋποθέσεις και διαδικασία, χωρίς την υποχρέωση τήρησης των προθεσμιών των δύο πρώτων εδαφίων της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 127

1. Τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α' 17) όπως αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο με την παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν. 3986/2011 (Α' 152) αντικαθίστανται ως εξής:

«Η κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ολική ή μερική ανάκληση της απαλλοτρίωσης, γίνεται με απόφαση της Αρχής η οποία την έχει κηρύξει και με την διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 1, ύστερα από καταβολή, στο δημόσιο ή άλλο πρόσωπο που βαρύνεται με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης, αποζημίωσης ίσης με την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο προσδιορισμού αυτής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 4.

Ο καθορισμός της καταβλητέας αποζημίωσης γίνεται: α) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εάν η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί υπέρ του Δημοσίου και β) με απόφαση του υπέρ ου η απαλλοτρίωση σε κάθε άλλη περίπτωση.

Ο καθορισμός του ποσού της αποζημίωσης του ακινήτου, γνωμοδοτεί η Επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 15, ή Ανεξάρτητος Πιστοποιημένος Εκτιμητής κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα, εντός δύο μηνών από τη διαβίβαση του σχετικού φακέλου. Ως κριτήρια για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο καθορισμού της, παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα, καθώς και οι δυνατότητες προσόδου του ακινήτου. Η εκτιμώμενη αξία του ακινήτου δεν μπορεί να είναι μικρότερη της αντικειμενικής του αξίας.

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το ύψος της επιστρεπτέας αποζημίωσης, ο οριστικός καθορισμός της γίνεται κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου στα αρμόδια δικαστήρια κατά τα άρθρα 18 έως 25 του παρόντος, η οποία ασκείται εντός εξήντα (60) ημερών, από της κοινοποίησης της απόφασης καθορισμού της. Στην περίπτωση αυτή, ο αρμόδιος δικαστής προσδιορίζει δικάσιμο προς συζήτηση της αίτησης σε χρόνο όχι βραχύτερο από τριάντα (30) ημέρες και όχι μακρότερο από εξήντα (60)

ημέρες από την κατάθεσή της και συγχρόνως διατάσσει να επιδοθεί η αίτηση με την πράξη προσδιορισμού δικασίμου, με επιμέλεια του αιτούντος και τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την δικάσιμο, σε κάθε ενδιαφερόμενο. Κατά τα λοιπά ισχύουν, αναλογικώς εφαρμοζόμενα, οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ανάκληση της απαλλοτρίωσης θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί με την εφάπαξ παρακατάθεση ποσού ίσου με το 30% της αξίας του ακινήτου που έχει καθορισθεί αρμοδίως, κατά την προηγούμενη παράγραφο, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με δικαιούχο το φορέα υπέρ του οποίου έχει συντελεσθεί η απαλλοτρίωση. Το ως άνω ποσοστό παρακατατίθεται εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης καθορισμού της αξίας του ακινήτου από την αρμόδια για την ανάκληση της απαλλοτρίωσης αρχή. Το υπόλοιπο της επιστρεπτέας αποζημίωσης παρακατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε τέσσερις τριμηνιαίες δόσεις. Τα ως άνω ποσά αποδίδονται εκ μέρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στο δικαιούχο μετά την κατάθεση του συνόλου της επιστρεπτέας αποζημίωσης. Αν οι δόσεις δεν παρακατατεθούν εντός του προβλεπόμενου χρόνου, η αρμόδια αρχή του εδαφίου β' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου δύναται να κηρύξει, με απόφασή της, ματαιωθείσα την ανάκληση της απαλλοτρίωσης και επιστρεπτέα τα ποσά που κατέβαλε ο αιτών την άρση, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα. Νέα αίτηση για άρση της απαλλοτρίωσης δεν δύναται να κατατεθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την έκδοση της απόφασης με την οποία κηρύσσεται ματαιωθείσα η ανάκληση.»

Άρθρο 128

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (Α' 17), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ομοίως, δεν λαμβάνεται υπόψη ενδεχόμενη μεταβολή της αξίας του απαλλοτριωμένου, μετά την θεσμοθέτηση ζώνης αστικής ανάπτυξης ή μετά τη θεσμοθέτηση ζωνών για μελλοντική πολεοδόμηση.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Εάν απαλλοτριωθεί τμήμα ακινήτου με αποτέλεσμα η αξία του τμήματος που απομένει στον ιδιοκτήτη να μειωθεί σημαντικά σε σχέση με την κύρια ή αποδεδειγμένως υφιστάμενη δευτερεύουσα κατά προορισμό χρήση, μπορεί να προσδιορίζεται με την απόφαση καθορισμού της αποζημίωσης και ιδιαίτερη αποζημίωση για το τμήμα που απομένει στον ιδιοκτήτη και η οποία καταβάλλεται μαζί με την αποζημίωση για το απαλλοτριούμενο. Για τον προσδιορισμό της ιδιαίτερης αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο, ιδίως, η κατάσταση του ακινήτου πριν και μετά την απαλλοτρίωση, η σημαντική επιδείνωση των γεωμετρικών στοιχείων και της οικονομικής και εμπορικής εκμεταλλεύσεως αυτού, όπως επίσης ότι η ζημία του απομένοντος θα επέλθει μετά βεβαιότητας μετά την απότμηση του απαλλοτριούμενου τμήματος.»

Άρθρο 129

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α' 17), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η σύνθεση της Επιτροπής μπορεί να διευρύνεται μέχρι πέντε (5) μέλη, υπαλλήλους που κατέχουν ειδικές γνώσεις πολεοδομίας, τοπογραφίας, καθώς και οικοδομικών κατασκευών, γεωπονίας ή δασολογίας ή ηλεκτρολογίας ή μηχανολογίας και μεταλλειολογίας, μέλη των επίσημων επαγγελματικών οργανώσεων της ειδικότητάς τους, στις περιπτώσεις που στα απαλλοτριούμενα περιλαμβάνονται κτήρια, γεωργικές εκμεταλλεύσεις, φυτείες και φυτώρια, δασικές εκτάσεις, ουσιώδεις ηλεκτρομηχανολογικές παραγωγικές εγκαταστάσεις και μεταλλεία αντίστοιχα κατά την κρίση του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας. Οι ανωτέρω εντός δέκα (10) ημερών προτείνονται από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας τους, ύστερα από σχετικό αίτημα του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας.»

2. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α' 17), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορίζονται πρότυπα για την σύνταξη των εκθέσεων της παραγράφου αυτής, κατ' είδος απαλλοτριούμενου ακινήτου και επικειμένου, με τα οποία θα προσδιορίζονται ορισμένοι από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της αξίας τους, που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την σύνταξη της έκθεσης του άρθρου αυτού.»

3. Η παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α' 17) όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3193/2003 (Α' 266) και της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α' 18) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Σε περιπτώσεις απαλλοτριώσεων μεγάλου οικονομικού ενδιαφέροντος, ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση ή ο υπόχρεος προς αποζημίωση δύναται να ζητήσει τη σύνταξη έκθεσης εκτίμησης των απαλλοτριούμενων από ανεξάρτητο και πιστοποιημένο Εκτιμητή, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας καθορισμού της αποζημίωσης. Η εν λόγω Έκθεση εκτίμησης, μπορεί να αντικαθιστά την Έκθεση προεκτίμησης της Επιτροπής του παρόντος άρθρου, ή να χρησιμοποιείται παράλληλα για την απόδειξη της αξίας των απαλλοτριωθέντων. Η έκθεση του ανεξάρτητου Εκτιμητή καλύπτει το σύνολο της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων και των επικειμένων τους, την μείωση της αξίας των απομενόντων τμημάτων μετά την απαλλοτρίωση και την ύπαρξη ή μη ωφέλειας των παροδίων ιδιοκτητών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 653/1977 (Α' 214).»

4. Η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία ή το φορέα που συνέταξε ή ενέκρινε το κτηματολογικό διάγραμμα και τον πίνακα και εξετάζεται χωρίς καθυστέρηση. Αν η αίτηση διόρθωσης γίνει δεκτή, η υπηρεσία υποβάλλει προς έγκριση, στην αρμόδια ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης υπηρεσία, διορθωτικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα. Μετά την έγκριση της διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων, η σχετική απόφαση αναρτάται στο δικτυακό τόπο του αρμόδιου Υπουργείου ή Φορέα. Εφόσον η Υπηρεσία που είναι αρμόδια, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης, είναι διαφορετική από την Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, κοινοποιείται στην τελευταία η απόφαση έγκρισης της διόρθωσης με δυο αντίγραφα του διορθωτικού Κτηματολογικού Διαγράμματος και Πίνακα προς ενημέρωση του φακέλου της απαλλοτρίωσης.»

5. Η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και του πίνακα, λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί το σχετικό αίτημα, τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από την αρχική ή την μετ' αναβολή δικάσιμο, στην αρχή που τα συνέταξε, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων κατά τις προηγούμενες παραγράφους.»

Άρθρο 130

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α' 17), όπως αντικαταστάθηκε με την περ. ε' του άρθρου 31 του ν. 3130/2003 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Η δικαστική δαπάνη, μαζί με τη νόμιμη, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3919/2011 (Α' 32), αμοιβή των πληρεξουσίων δικηγόρων, βαρύνει τον υπόχρεο προς αποζημίωση, επιδικάζεται από το Δικαστήριο με την ίδια απόφαση, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο αυτόν και παρακατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.) υπέρ του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν υπόχρεος προς αποζημίωση είναι φορέας που υπάγεται στη Γενική Κυβέρνηση κατά την έννοια του άρθρου 1B του ν. 2362/1995 (Α' 247) η επιδικαζόμενη από τα Δικαστήρια αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου των δικαιούχων αποζημίωσης στις περιπτώσεις που υπολογίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δίκης, καθορίζεται υποχρεωτικά έως το ήμισυ των νόμιμων αμοιβών του Κώδικα Δικηγόρων.»

3. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η αίτηση για την ιδιαίτερη αποζημίωση υποβάλλεται στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία ή στην αρμόδια για την εκτέλεση του έργου υπηρεσία, εφόσον η προεκτίμηση διενεργείται ή διενεργήθηκε από ανεξάρτητο Εκτιμητή, εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν την εκδίκαση του αιτήματος από το αρμόδιο για τον καθορισμό της προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης δικαστήριο. Με την αίτηση, συνυποβάλλονται υποχρεωτικά α) απόσπασμα του κτηματολογικού διαγράμματος, επί του οποίου εμφανίζεται το απομένον εδαφικό τμήμα του ακινήτου μετά την απαλλοτρίωση και επισημειωματική δήλωση, ύστερα από έλεγχο των τίτλων του ακινήτου, την οποία υπογράφει διπλωματούχος μηχανικός, ο οποίος βεβαιώνει περί της πολεοδομικής κατάστασης του ακινήτου, των ισχυόντων όρων δόμησης, της αρτιότητας και οικοδομησιμότητας του ακινήτου, πριν και μετά την απαλλοτρίωση, με ρητή αναφορά περί της τυχόν ισχύουσας παρέκκλισης, β) πλήρεις τίτλοι ιδιοκτησίας και σε περίπτωση έκτακτης χρησιμότητας κάθε δημόσιο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει το ακριβές εμβαδό και η θέση του ακινήτου.

Αν δεν συνυποβληθούν τα παραπάνω στοιχεία, η αρμόδια Υπηρεσία εκδίδει σχετική βεβαίωση και το δικαστήριο ελέγχει, στην περίπτωση αυτή, κατά τη συζήτηση του αιτήματος επιδίκασης ιδιαίτερης αποζημίωσης, τα

στοιχεία που επικαλείται ο καθ' ου η απαλλοτρίωση, για την απόδειξη της μείωσης της αξίας των απομενόντων τμημάτων, όπως, ιδίως, του εμβαδού και των λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων τους και του όγκου των κτισμάτων.»

4. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διάδικοι δύνανται να καταθέσουν υπόμνημα, στο οποίο να αναπτύσουν τους ισχυρισμούς που πρόβαλλαν, μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από τη συζήτηση και να αντικρούσουν τους ισχυρισμούς του αντιδίκου τους μέσα στις δύο επόμενες εργάσιμες ημέρες.»

5. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως ακολούθως:

«Οι μαρτυρίες προσώπων που δεν έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης δεν λαμβάνονται υπόψη για τη διάγνωση της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων, όταν αυτή υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για κάθε είδος αποζημιούμενου αυτοτελώς περιουσιακού στοιχείου.»

Άρθρο 131

1. Μετά την παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 2882/ 2001 (Α' 17) προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Εφόσον η απαλλοτρίωση έχει αρθεί αυτοδικαίως, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 11 ή ανακληθήκε νομίμως, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 11, δεν υφίσταται δικαίωμα του καθ' ου η απαλλοτρίωση για την έγερση καταψηφιστικής αγωγής με αντικείμενο την καταβολή της οριστικής αποζημίωσης.»

2. Στο άρθρο 22 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Σε περίπτωση που ο αριθμός των αναιρεσιβλήτων υπερβαίνει τους είκοσι (20), η κλήτευσή τους στη δίκη μπορεί διενεργηθεί κατά τις διατάξεις του δεύτερου, τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 19. Για την προθεσμία κλήτευσης ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 568 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αίτηση μπορεί να κοινοποιηθεί επίσης, είτε στο δικηγόρο που εκπροσώπησε τον αναιρεσιβλήτο κατά την τελευταία συζήτηση της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας, είτε στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε το τελευταίο δικόγραφο, είτε στον αναιρεσιβλήτο στη διεύθυνση που δήλωσε στα δικαστήρια της ουσίας. Ο δικηγόρος οφείλει να παραδώσει αμελλητί τα έγγραφα στον αναιρεσιβλήτο. Σε κάθε περίπτωση, επί των υποθέσεων αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτων, δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και η υπόθεση χωρίζεται και η συζήτηση της αίτησης αναίρεσης χωρεί νομίμως, ως προς όσους έχουν κλητευθεί.

3. Η παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η εντολή προς τον δικαστικό εκπρόσωπο του Δημοσίου για παράσταση περιλαμβάνει και την κατάρτιση συμβιβασμού, εάν η συνολική αποζημίωση κατά δικαιούχο δεν υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ».

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πριν από την παροχή εγγυήσεως, ο δικαιούχος της αποζημίωσης δεν μπορεί να αναλάβει ποσό μεγαλύτερο

από το 70% της αποζημίωσης που έχει καθορισθεί προσωρινά.»

Άρθρο 132

1. Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001 (Α' 17) όπως έχουν τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του ν. 2985/2002 (Α' 18), αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Οποιοσδήποτε από τους διαδικούς μπορεί, με δικόγραφο κοινοποιούμενο στους αντιδίκους δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την συζήτηση της, κατά το άρθρο 18 και επόμενα του παρόντος, αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό καθορισμό της αποζημίωσης, να ζητήσει την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης με την ίδια απόφαση. Η αίτηση, επί ποινή απαραδέκτου συνοδεύεται με βεβαίωση του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας περί προβολής ή μη των δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο και στη περίπτωση που η έκταση είναι δασικού χαρακτήρα, βεβαίωση της Δασικής Υπηρεσίας περί προβολής ή μη δικαιωμάτων κυριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303). Δεν είναι δυνατή η συζήτηση του αιτήματος αναγνώρισης, εφόσον α) εκκρεμεί αίτηση διόρθωσης ή συμπλήρωσης του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16, ή β) δεν έχει υποβληθεί αίτηση διόρθωσης και το απαλλοτριούμενο, όπως περιγράφεται στην αίτηση, δεν συμπίπτει με τα στοιχεία του κτηματολογικού πίνακα και του διαγράμματος. Αν το Δικαστήριο απορρίψει το αίτημα, η αναγνώριση δικαιούχων γίνεται κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

4. Η αίτηση για την αναγνώριση δικαιούχων κοινοποιείται, με επιμέλεια του ενδιαφερόμενου, στους Προϊσταμένους της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας και της οικείας δασικής αρχής, οι οποίοι υποχρεούνται, εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση, να χορηγήσουν στον ενδιαφερόμενο ή να υποβάλλουν απευθείας στο Δικαστήριο έγγραφη βεβαίωση περί προβολής ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί δημοσίων κτημάτων διατάξεις και τις αντίστοιχες της δασικής νομοθεσίας. Η κοινοποιούμενη ως άνω αίτηση συνοδεύεται υποχρεωτικά με όλα τα απαιτούμενα για την απόδειξη του δικαιώματος ιδιοκτησίας του αιτούντος έγγραφα και διαγράμματα.

5. Η παράλειψη χορήγησης ή υποβολής των βεβαιώσεων από τα όργανα της προηγούμενης παραγράφου, εντός της προθεσμίας, συνιστά παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος κάθε φορά Υπαλληλικού Κώδικα».

2. Η παρ. 11 του άρθρου 26 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Το δικαστήριο απέχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης των δικαιούχων της αποζημίωσης: α) εάν η κυριότητα του απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού πιθανολογείται ότι ανήκει στο Δημόσιο, β) εάν η κυριότητα του απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού διεκδικείται από περισσότερους και είναι δυσχερής η διακρίβωση του δικαιούχου, γ) εάν το αίτημα του αξιούντος την αναγνώριση δεν είναι σύμφωνο με τον κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα και δεν έχει υποβάλλει σχετικό αίτημα, προ τριμήνου, από την συζήτηση στην αρμόδια Υπηρεσία για την διόρθωση των κτηματολογικών στοιχείων, σύμφωνα με τα

προβλεπόμενα από το άρθρο 16 και δ) εάν δεν αποδεικνύεται το δικαίωμα του αξιούντος να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος της αποζημίωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο επικαλούμενος νέα στοιχεία δύναται με αυτοτελή αίτηση να ζητήσει μόνο μια φορά ακόμη να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, επιτρεπομένης και πραγματοποιησύννης, που διατάσσεται και διεξάγεται κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 20. Εάν το δικαστήριο απόσχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης του δικαιούχου της αποζημίωσης, η κυριότητα του απαλλοτριουμένου και τα άλλα εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτού, κρίνονται κατά την τακτική διαδικασία.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 133

1. Η παρ. 4 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. εργοληπτικές επιχειρήσεις οφείλουν να γνωστοποιούν στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π. κάθε επικείμενη αντικατάσταση των προσώπων που αποτελούν τη στελέχωση της επιχείρησης. Αντικατάσταση στελέχους επιτρέπεται μόνο για σοβαρό λόγο και εγκρίνεται από την Επιτροπή Μ.Ε.Ε.Π. ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π.. Ύστερα από την έγκριση εκδίδεται νέα βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. Αίτηση αποδέσμευσης από την επιχείρηση μπορεί να υποβάλλεται και από τα στελέχη. Η αίτηση κοινοποιείται και στην επιχείρηση και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 98.»

2. Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 110 του ν. 3669/2008 (Α' 116) προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να επανακαθορίζονται, συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι κατηγορίες έργων ή οι εξειδικευμένες εργασίες του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών στις οποίες μπορούν να εγγράφονται οι διπλωματούχοι ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι πτυχιούχοι τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών ημεδαπής και αλλοδαπής, ανάλογα με την ειδικότητά τους και να τίθενται οι ειδικότερες προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης, ήτοι, ιδίως, το χρονικό διάστημα που πρέπει να παρέλθει από την απόκτηση του τίτλου σπουδών, για την εγγραφή ή την προαγωγή του πτυχίου και το επίπεδο εμπειρίας που πρέπει να διαθέτουν οι αιτούντες για την εξέλιξή τους και να ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν την τήρηση του Μητρώου. Το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση των Επιτροπών Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.Ε.Π., οι οποίες συνεδριάζουν από κοινού για το σκοπό αυτόν, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου της Επιτροπής Μ.Ε.Ε.Π.. Η γνωμοδότηση αφορά την υπόδειξη μιας τουλάχιστον κατηγορίας έργων ή εξειδικευμένων εργασιών, η οποία αντιστοιχεί στο αντίστοιχο σπουδών των συγκεκριμένων ειδικοτήτων.»

Άρθρο 134

1. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μετά τη λήξη κάθε μήνα ή άλλης χρονικής περιόδου που ορίζει η σύμβαση για τις τμηματικές πληρωμές, ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των ποσών από εργασίες που εκτελέστηκαν, τα οποία οφείλονται σ' αυτόν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στα πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί. Κατ' εξαίρεση, για τμήματα του έργου, για τα οποία, κατά την κρίση του επιβλέποντος μηχανικού, δεν ήταν δυνατή η σύνταξη επιμετρήσεων κατά διακριτά και αυτοτελώς επιμετρήσιμα τμήματα του έργου, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες βάσει προσωρινών επιμετρήσεων, για τις οποίες όμως έχουν ληφθεί επιμετρητικά στοιχεία. Η αξία των εργασιών που πιστοποιούνται βάσει προσωρινών επιμετρήσεων απαγορεύεται να υπερβαίνει το 20% της αξίας του συνόλου των εργασιών του λογαριασμού.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών.»

3. Η παρ. 8 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία που τους ελέγχει και τους διορθώνει μέσα σε ένα μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή του, η διευθύνουσα υπηρεσία, με εντολή της προς τον ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει και από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει το λογαριασμό, βεβαιώνοντας έτσι ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά ότι έχουν διενεργηθεί στο λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από το νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης. Ο λογαριασμός, μετά τον έλεγχο, εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου («πληρωτέο εργολαβικό αντάλλαγμα»). Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της πιο πάνω μηνιαίας προθεσμίας (πλασματική έγκριση), ελέγχεται, διορθώνεται και εγκρίνεται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι τυχόν προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να εγκρίνει τον λογαριασμό και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντος.

Όταν συντρέχει περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού, αυτός μπορεί να συνταχθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον ανάδοχο μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτει αναλόγως σε βάρος του η εγγυητική επιστολή. Αν ασκηθεί ένσταση

κατά του αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επί αυτής».

4. Η παρ. 11 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Απαγορεύεται η εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η κατάσχεσή του στα χέρια του κυρίου του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσής του και για ένα μήνα μετά την περαίωσή του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται: α) η αρχική ή η εκ των υστέρων εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στους λογαριασμούς που υποβάλλονται και εγκρίνονται, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 8, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του αναδόχου από την προμήθεια υλικών και μηχανημάτων προς εκτέλεση του έργου ή από παροχή εργασίας που παρασχέθηκε από εργάτες ή υπαλλήλους αυτού, στην εκτέλεση του έργου, ή σε αναγνωρισμένες τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και β) η κατάσχεση του εργολαβικού ανταλλάγματος από τους προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων του έργου ή από τους εργάτες και τους υπαλλήλους του, όπως και τους υπεργολάβους που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται στο έργο από τον ανάδοχο. Επιτρέπεται επίσης ο συμψηφισμός εκκαθαρισμένων απαιτήσεων του κυρίου του έργου κατά του αναδόχου, που προέρχονται από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από κάθε πιστοποίηση του εκτελούμενου έργου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μπορεί να ορίζεται ότι επιτρέπεται η εκχώρηση από μέρους του αναδόχου απαίτησης από εγκεκριμένη πιστοποίηση ή μέρους της προς τον κύριο του έργου για την εξόφληση οποιασδήποτε οφειλής του προς αυτόν και να καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία αυτής».

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 13 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από την σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.»

Άρθρο 135

1. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 3669/ 2008 (Α' 116) προστίθεται παράγραφος 2Α, ως εξής:

«2Α. Η επίβλεψη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων, η υλοποίηση των Σχεδίων ελέγχων και δοκιμών, καθώς και η αξιολόγηση των εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών, μπορεί να ανατίθενται σε διαπιστευμένους φορείς Επιθεώρησης – Πιστοποίησης, σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17021 για συστήματα διαχείρισης ποιότητας ΕΛΟΤ EN ISO 9001 κατ' ελάχιστο στο πεδίο εφαρμογής ΕΑ 28 στην Ελλάδα ή σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για συστήματα διαχείρισης περιβάλλοντος κατά ΕΛΟΤ EN ISO 14001, για συστήματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία κατά ΕΛΟΤ 1801 και OHSAS 18001».

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα όρια

των αμοιβών για τις πιο πάνω προσφερόμενες υπηρεσίες, μέσα στα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 4.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την ειδική διαταγή προσδιορίζονται τα ελαττώματα, καθορίζεται αν είναι ουσιώδη, επουσιώδη ή και επικίνδυνα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους».

3. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 (Α' 116) προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Διαπιστωθεί ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή».

Άρθρο 136

1. Η παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων αναφέρει στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί, οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της πιο πάνω αναφοράς, εκδίδει βεβαίωση για την ημέρα που περατώθηκαν οι εργασίες του έργου (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών). Εάν η βεβαίωση δεν εκδοθεί μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, τότε θεωρείται ότι έχει εκδοθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής έγγραφης δήλωσης και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40. Την έκδοση της βεβαίωσης μπορεί να ζητήσει ο ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα. Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προσωρινή παραλαβή διενεργείται μέσα σε έξι (6) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου ή, στην περίπτωση του άρθρου 71 παράγραφος 2, από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών, αν υποβληθούν από τον ανάδοχο, μέσα σε δύο (2) μήνες από τις πιο πάνω ημερομηνίες, η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου, το οποίο περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου "όπως κατασκευάστηκε". Αν η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου υποβληθούν από τον ανάδοχο μεταγενέστερα, η πιο πάνω προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την υποβολή της τελικής επιμέτρησης και του μητρώου έργου. Αν δεν υποβληθεί τελική επιμέτρηση και το μητρώο έργου από τον ανάδοχο, η προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της τελικής επιμέτρησης που συντάχθηκε από την υπηρεσία. Αν η παραλαβή δεν διενεργηθεί ή το πρωτόκολλο δεν εγκριθεί μέσα στις πιο πάνω προθε-

σμίες, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40. Αν ο ανάδοχος δεν παραστεί κατά την παραλαβή ή υπογράψει «με επιφύλαξη» το σχετικό πρωτόκολλο, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεστεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή ειδικής όχλησης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται το περιεχόμενο του «μητρώου έργου», τα τεύχη, οι εκθέσεις, τα σχέδια, οι πίνακες, τα ηλεκτρονικά δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που το συνοδεύουν, καθώς και η μορφή των στοιχείων αυτών. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του ίδιου Υπουργού καθορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται στον ανάδοχο σε περίπτωση μη υποβολής του μητρώου, η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων, τα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, όπως διορθώνονται από τους ελέγχους που γίνονται, χωρίς να δεσμεύεται από το περιεχόμενο του τελικού συνοπτικού επιμετρητικού πίνακα, στον οποίο μπορεί να επέμβει διορθωτικά, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων».

4. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η οριστική παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 40.».

Άρθρο 137

1. Μετά το άρθρο 75 του ν. 3669/2008 (Α' 116) προστίθεται άρθρο 75Α ως εξής:

«Άρθρο 75Α

Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου

Με την επιφύλαξη μικρότερων προθεσμιών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο τα εν γένει δικαιώματα του αναδόχου από τη σύμβαση αποσβέννυνται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, με σχετική αίτησή του προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού τους αιτίας».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 (Α' 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση που δεν έχουν ήδη

παραγραφεί, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 138

Ρυθμίσεις για εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν.δ. 3026/1954 (Α' 235), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 4 του ν. 723/1977 (Α' 300), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η άσκηση ασκούμενων δικηγόρων μπορεί επίσης να γίνει και στο Γραφείο Δικαστικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Ο αριθμός των ασκούμενων δεν δύναται να υπερβεί τους τέσσερις (4) και η τοποθέτησή τους ενεργείται με πράξη υπογραφόμενη από τον Πρόεδρο και το Νομικό Σύμβουλο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος χορηγεί και το πιστοποιητικό για την άσκησή τους».

2. α. Μετά το άρθρο 41 του π.δ. της 27.11/14.12.1926 (Α' 430) όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 1484/1984 (Α' 161) προστίθεται άρθρο 41Α ως εξής:

«Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) υποχρεούται να αναρτά στην ιστοσελίδα του οικονομικά και διοικητικά στοιχεία, όπως τον προϋπολογισμό, απολογισμό, ισολογισμό, αμοιβή του προέδρου και των μελών της διοικούσας επιτροπής, στατιστικά στοιχεία για πειθαρχικές κυρώσεις, αναφορές, καταγγελίες φυσικών και νομικών προσώπων, με την επιφύλαξη των κανόνων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας και τις τυχόν τροποποιήσεις του. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων προσδιορίζεται ειδικότερα το είδος και το περιεχόμενο των στοιχείων αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης».

β. Η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3316/2005 (Α' 42) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες του νόμου αυτού, πλην της περίπτωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 10, αναρτάται περίληψη της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και στο δικτυακό τόπο της αναθέτουσας αρχής, σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία και μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού στον οποίο πρόκειται να κατασκευασθεί το έργο το οποίο αφορά η μελέτη ή η υπηρεσία ή της έδρας της Περιφέρειας, αν στην έδρα του νομού δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα ή αν το έργο θα εκτελεστεί σε περισσότερους νομούς».

γ. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η απόφαση ανάθεσης σύμβασης του νόμου αυτού, καθώς και σύμβασης ανάθεσης έργου που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή, αποστέλλεται για ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και στο δικτυακό τόπο της αναθέτουσας αρχής».

3. Στο άρθρο 4 του ν. 2938/2001 (Α' 178) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Στις συμβάσεις μίσθωσης χώρων και εγκαταστάσεων σε Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών που είχε συνάψει η εταιρεία Τ.Ε.Ο. Α.Ε. με τρίτους και στις οποίες υπεισήλθαν ως εκμισθωτές οι Παραχωρησιούχοι των συμβάσεων παραχώρησης των αυτοκινητοδρόμων, με τις διατάξεις των κυρωτικών των συμβάσεων νόμων, οι μισθωτές υπέχουν υποχρέωση για τη συμμόρφωση και εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων που περιλαμβάνουν